

Kulttuuri- ja kansalaistoiminnan seuraparlamentin kokous

Aika: tiistai 28.11.2023 klo 17.30-20.10

Paikka: Pajatilat, kirjasto- ja kulttuuritalo Virta, 1.krs

Osallistujat: LIITE 1

1. Asialistan hyväksyminen

Päätettiin käsitellä myös kansalaistoimintaa ja lasten ja nuorten avustuksia kohdassa 2. Nuorisopalvelupäällikkö Hanna Savikko-Koskela lähetti kokoukseen aineistoja hänen ollessa estynyt osallistumaan.

2. Nokian kaupungin avustusohjeen päivitys ja toiminta-avustusten pisteytys kulttuurin, kansalaistoiminnan ja lasten ja nuorten toiminnan osalta

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan tulosalue on päivittänyt avustusohjetta (LIITE 2), jota kirjasto- ja kulttuuripalvelupäällikkö Marjo Soininen esitteli. Parlamentin mukaan lisäykset ovat hyviä ja perusteellisia ja ne selkeyttävät asioita.

Käytiin läpi kulttuuripalveluiden esitystä kulttuurin toiminta-avustusten uudesta pisteytyksestä (LIITE 3). Nykyinen pisteytys sisältää liian paljon harkinnanvaraisuutta ja korostaa toiminnan määrää sen laadun ja erityislaatuisuuden sijaan. Parlamentti piti hyvänä uudistuksena yhteistyön ja viestinnän huomioimisen, uusi pisteytys myös huomioi erilaiset toimijat paremmin. Kulttuuriohjelman painottaminen on uusi ja outokin asia, johon saadaan kuitenkin ohjeistusta alkuvuodesta 2024 järjestettävässä avustusifotilaisuudessa. Jyrki Käkönen halusi tuoda esiin sen, toimiiko kaupunki itse kulttuuriohjelman mukaisesti esimerkiksi kiinteistöjen salkutuksen osalta. Hankalana koettiin pisteytyksessä esitetty yhdistyksen toiminnan suuntaaminen laajemmalle, koska se ei ole kaikille yhdistyksille mahdollista yhdistysten sääntöjen tai toiminnan luonteen (esim. kyläyhdistys) vuoksi. Toisaalta alueellinen saavutettavuus koettiin hyvänä asiana. Toiminnan kehittämisen huomioiminen on uusi kriteeri, josta parlamentti antaisi esitetyn yhden pisteen sijaan kaksi tai kolme pistettä. Pia Keltti kertoi asiaa valmistellessaan alun perin ehdottaneensa pisteistä luopumista, sillä useissa kunnissa pisteytetään vain nuoriso- ja liikunta-avustukset. Lähikunnista esimerkiksi Tampere ja Ylöjärvi ovat luopuneet kulttuurin pisteytyksestä, ja Ylöjärvellä jaetaan enää vain kohdeavustuksia. Yhdistykset voisivat hakea tarvitsemaansa summaa, joka olisi pohjana avustuspäärahoiden jakamiselle toimijoiden tarpeiden mukaan. Parlamentti totesi, että ainakin toistaiseksi pisteytys vielä Nokiassa tarvitaan. Todettiin myös, että koepisteytystä ei voida tehdä tämän vuoden hakemuksilla, koska niitä ei ole laadittu uuden pisteytyksen mukaan. Mahdollisesti tarvittavat muutokset tehdään ensimmäisen haun jälkeen.

Asialistaan lisättiin seuraava:

Kansalaistoiminnan sekä Lasten ja nuorten toiminta-avustusten pisteytys:

- Toiminnan vaikuttavuus- ja Toiminnan laatu ja kehittäminen -otsikoiden alla sisällöt vaihtavat osittain paikkaa.
- Pisteytyksen sisältö pysyy samana seuraavin muutoksin: Toiminnan hyvinvointia, terveyttä ja elämänhallintaa -kohtaan terveyttä-sanalla yhteisöllisyys, ja ”Talous, varain- ja jäsenhankinta”-kohtaan lisätty ”Toiminnasta viestiminen ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa”.
- Lisäksi Lasten ja nuorten toiminta-avustuksen pisteytyksessä muutetaan seuraava: ”Toimintaan osallistuvien mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen” tilalle ”Toiminta lisää osallistujien osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia ja parantaa edellytyksiä toimia yhteisön ja yhteiskunnan jäsenenä.

Parlamentilla ei ollut aiheeseen lisättävää.

Seuraparlamentin kannanotto viedään hyvinvointi- ja vapaa-aikajaostolle, joka vahvistaa avustusoikeuden ja mahdolliset muutokset pisteytykseen vuoden 2024 toiminta-avustuksista alkaen.

3. Tilatarvekartoitus

Nokian kaupungin hyvinvointi ja vapaa-aika hallinnoi lähes 70 erilaista vuokrattavissa tai varattavissa olevaa tilaa. Kulttuuri- ja kansalaistoiminnan tiloista on kuitenkin eri yhteyksissä ilmaistu, myös seuraparlamentin kokouksissa, ettei tiloja ole riittävästi tai etteivät ne eri syistä sovellu toimintaan. Kulttuuripalvelut selvitti kartoituksella syyskuussa, millaisista tiloista koetaan puuttetta ja kuinka laajasti ne toimijoita koskevat. Käytiin läpi kartoituksen tulos pääpiirteittäin läpi: vastauksia 18, täysin tyytyväisiä tiloihin (2 vastaajaa), arkistotiloja tarvitaan (3), tiloja tarpeistolle (2), tilavuokrat liian korkeat (2), nykyiseen hintaan ei ole korotusvaraa (1), tilojen tulisi olla maksuttomat (3). Sopiva tila puuttuu (9, joista 1-2 ratkaistu, 5:lle haettu aktiivisesti useita eri ratkaisuja myös tilapalvelujen kanssa koko syksyn, 3:lle toimijalle järjestetty yhteinen katselmus, 2:lle tulossa katselmus, 2 ajankohtaisia vasta 2027), tila on liian suuri (1), pianonvirityksen voi joutua maksamaan itse (1), väärän kunnan (Tampere) tiloista kritiikkiä (1), omat tarjoilut tilaisuuksissa tulisi olla mahdollisia (1). Lisäksi 2 vastaajaa kertoi, että tiloja on, mutta niitä ei ole riittävästi käytettävissä eli esimerkiksi iltaisin tilojen saaminen on lähes mahdotonta yksittäisiin tilaisuuksiin. Viimeisen osalta huomio on tehty myös kulttuuripalveluissa, ja tiloihin tullaan esittämään vakiovuoroista vapaata iltaa yksittäisten tilaisuuksien järjestämiseksi. Kartoituksen yhteydessä Nokian sotaveteraanit ry ehdottaa Vihnusasemaa eläke- ja muidenkin järjestöjen käyttöön. Tilapalveluista on todettu, että kustannukset ovat liian korkeat: lämmitys 62 500€ + vartiointi, talvikunnossapito, tekniikka iäkstä, lukitukset, tilojen jakaminen osiin. Lisäksi huomio hyvinvoinnin ja vapaa-ajan toimistolta: ko. tilavaraajat ovat saaneet aina tilat tapahtumiin ja kokouksiin. Seuraparlamentti tiedustelee, mitkä ovat Vihnusaseman käyttökustannukset nykyisin ja missä vaiheessa kiinteistöjen salkutuksessa mennään päätöksenteossa. Parlamentti totesi, että vastaajien määrä on vähäinen, joka kertonee siitä, tilanne ei ole hälyttävän huono, mutta kehittämis-

kohtiakin on. Parlamentti toi esiin huolen kahden lakkautettavan kyläkoulun osalta ja kylien toimintaedellytysten heikentymisestä, tilannetta olisi tärkeää pitää silmällä. Koulujen lakkauttaminen ei ollut tiedossa vielä tilatarvekartoitusta tehtäessä. Parlamenttia kiinnostaa, saako ko. tiloja käyttää. Marjo tiedusteli, onko kylissä haettu Leader-rahoituksia.

4. Seuraparlamentin jatko 1.1.2024 alkaen

Nokiassa toimii kulttuuri- ja kansalaistoiminnan seuraparlamentti ja liikuntaseuraparlamentti. Parlamenttityöskentely on osa Nokian kaupungissa tehtävää osallisuustyötä. Vuonna 2017 vapaa-aikajaoston päätöksellä perustettujen seuraparlamenttien tehtävänä on yhdistysten ja kaupungin välisen yhteistyön tiivistäminen ja kehittäminen. Se mahdollistaa yhdistysten osaamisen hyödyntämisen toiminnan suunnittelussa ja tarjoaa yhdistyksille puolestaan mahdollisuuden vaikuttaa päätöksenteon valmisteluun.

Seuraparlamenttityöskentelyä on useaan otteeseen arvioitu ja toimintaa kehitetty yhdessä parlamentin kanssa. Vuonna 2021 parlamenttiin nimettiin jäsenet ensimmäistä kertaa eri kategorioihin, jotta yhdistyskentän monipuolisuus tulisi mahdollisimman hyvin edustetuksi. Seuraparlamentin edellinen itsearviointi kaudelta 2021–2022 on tehty alkuvuodesta 2023, keskeiset toiminnot LIITTEESSÄ 4.

Käytiin läpi seuraavat ehdotukset:

- **Kulttuuripalvelut esittää, että kulttuuri- ja kansalaistoiminnan seuraparlamenttityöskentelystä siirrytään avoimeen foorumitoimintaan**, perustelut LIITTEESSÄ 6 Kokouksen asialista.
- **Seuraparlamentin puheenjohtaja Jyrki Käkönen esittää nykyisen seuraparlamentin tilalle kulttuuriparlamentin perustamista Ylöjärven mallin mukaisesti**. Perustelut LIITTEESSÄ 6 Kokouksen asialista. Kokouksen aikana Jyrkin ehdotus täydentyi, ja hän ehdottaa kulttuuriparlamentin ja foorumin yhdistelmää (aiheesta jäljempänä).
- **Kolmas, joskaan ei esitetty eikä kokouksessa kannatettu vaihtoehto on, että kulttuuri- ja kansalaistoiminnan seuraparlamentti jatkaa nykyistä toimintatapaa, ja kategorioihin nimetään jäsenet kaksivuotiskaudeksi 2024–2025**. Kategorioista ja nimeämisen tavasta ja aikataulusta päätetään erikseen.

Parlamentti keskusteli aiheesta vilkkaasti ja lisäksi kerrottiin kokouksesta poissaolleiden (Markku Ahonen ja Antti Keskinen) lähettämät kannanotot aiheesta.

Ylöjärven kulttuuriparlamentti sai kannatusta 4:ltä paikalla olleelta, ja sen todettiin olevan innostava, aiheesta aidosti kiinnostuneiden aktiivinen joukko. Parlamentin toiminnassa jatkuvuus on toisentyppistä kuin foorumeissa. Parlamenttiin olisi avoin haku, hakijat perustelisivat motiiv-

vinsa, asiantuntijuutensa sekä kertoisivat, miksi haluavat mukaan. Toimikausi olisi valtuustokauden mittainen. Kaupungin budjetista lausumista pidettiin tärkeänä, ja sitä foorumi ei todennäköisesti voisi tehdä. Ylöjärven kulttuuriparlamentti on siihen kuuluvan Lissu Veittikosken mukaan ollut erittäin aktiivinen lausuntojen antajana, se on antanut niitä pyytämättä ja toisaalta parlamentilta on myös pyydetty niitä. Parlamentilla on yhteiset päämäärät, ja siellä on esimerkiksi ideoitu tapahtumia yhdessä. Ylöjärven kulttuuriparlamentilla on ollut Veittikosken mukaan ”todella kova puskeva voima” eli ideoita annetaan kulttuuripalvelujen toteutettavaksi, parlamentti ei niitä toteuta, vaan sen rooli on näkymätön.

Pia Keltti kertoi, että nuorisopalvelupäällikkö Hanna Savikko-Koskelalla on ehdotus lasten ja nuorten järjestöjen verkostoitumisesta erikseen. Näin ollen mahdollisesti perustettava parlamentti voisi koskettaa kulttuurijärjestöjä.

Kaksi parlamentin jäsentä kannattaa foorumimallia. Nykyinen muodollinen tapa ei inspiroi eikä kokouksiin ja kyselyihin ole osallistuttu aktiivisesti. Foorumimallia voisi ainakin kokeilla, sen tapaiset verkostotapaamiset olivat erittäin onnistuneita ennen parlamenttien aloittamista. Ne toimivat tiedonvaihdon ja verkostoitumisen tilaisuuksina, foorumilla voisi olla myös lausuntaoikeus. Niissä oli vapaampi ilmaisun mahdollisuus kuin tiukkaan organisoidussa parlamentissa. Tuotiin myös esiin perusongelma, mikä on parlamentin organisatorinen asema poliittisen päätöksenteon ja virkamiesten välissä. Todettiin, että kaupungin organisaatiossa osallisuuden rakenne on vielä kesken ja sen tulisi olla läpileikkaavaa toimiakseen myös parlamenttien kanssa. Osa parlamentin jäsenistä epäili, ovatko foorumit kiinnostavia ja osallistutaanko niihin yhtään enempää, ja ovatko ne toimintamallina liian väljiä. Osa epäili, olisiko parlamentissa käsiteltyjä aiheita voitu käsitellä muuten tai esimerkiksi foorumissa. Toisaalta todettiin, että saman infon olisi voinut saada muutakin kautta. Uudet ja myös nuoremmat toimijat tulisi saada mukaan. Syksyllä järjestetyt kulttuuripaneelit ovat jo olleet esimerkkejä foorumeista.

Jyrki Käkönen totesi, että aiemmin laaditun itsearvioinnin, tämän vuoden kokemusten ja nyt käydyn keskustelun perusteella nykyisellä mallilla ei ole perusteltua jatkaa.

Kulttuuri- ja kansalaistoiminnan seuraparlamentti esittää hyvinvointi- ja vapaa-aikajaostolle kannanottonsa seuraparlamenttitoiminnan jatkamisesta. Jaosto päättää asiasta joulukuun 2023 kokouksessaan.

- Foorumiin siirtymistä kannatti seuraparlamentista kaksi jäsentä ja se on kaupungin kulttuuripalvelujen esitys.
- Kulttuuriparlamentin ja foorumin yhdistelmää kannatti neljä jäsentä ehdottaen, että kulttuuriparlamentilla on 2-3 kokousta ja foorumeita 1-2 vuodessa.

5. Muita aiheita

Lämpimät kiitokset puheenjohtaja Jyrki Käköselle ja seuraparlamentille yhteistyöstä kuluneina vuosina. Pia Keltti kiitti erikseen vielä Jyrkiä, joka on antanut seuraparlamentille todella paljon aikaansa ja vienyt sen toimintaa eteenpäin.

6. Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous klo 20.10.

LIITE 1. KOKOUKSEN OSALLISTUJAT

1. Asukas- ja kylätoiminta: Jyrki Käkönen / Siuro-Seura ry.
2. Kotiseututyö: Maritta Pahlman / Nokia-Seura ry
3. Kuvataide, käsityö, visuaaliset taiteet: Katriina Viitaniemi / Nokian Kuvataiteilijat ry.
7. Teatteri ja näyttämötaide: Anitta Forssén / Nokian näyttelijäyhdistys ry.
9. Yleinen kulttuurityö: Arja Rönndahl / Karjala-Seura
11. Elinkeino: varajäsen Liisa Veittikoski / Nokian Yrittäjät ry.

Nokian kaupungin edustajat:

- kulttuurikoordinaattori Pia Keltti
- kirjasto- ja kulttuuripalvelupäällikkö Marjo Soininen
- hyvinvointikoordinaattori Riikka Piitulainen

POISSA

1. Asukas- ja kylätoiminta: varajäsen Markus Määttänen / Siuro-Seura ry.
2. Kotiseututyö: Veijo Hynninen / Nokia-Seura ry.
3. Kuvataide, käsityö, visuaaliset taiteet: varajäsen Mikko Salonen / Nokian Kuvataiteilijat ry.
4. Luonto ja ympäristö
  - Pauliina Leikas / Suomen luonnonsuojeluliiton Nokian yhdistys
  - varajäsen Tiina Kauppi / Suomen luonnonsuojeluliiton Nokian yhdistys
5. Musiikki ja säveltaide:
  - jäsen Markku Ahonen / Nokian Työväen mieskuoro
  - varajäsen Minna Huhtivuo / Nota Bene Nokia
6. Lasten ja nuorten kulttuuri- ja järjestötoiminta:
  - jäsen Eija Salin / Nokian Mammatt ry
  - varajäsen Antti Keskinen / MLL:n Nokian yhdistys
7. Teatteri ja näyttämötaide: varajäsen Saija Viljanen / Nokian näyttelijäyhdistys ry.
8. Yhteiskunnallinen toiminta ja monikulttuurisuus
  - Inkeri Juutilainen / Suomen punaisen ristin Nokian osasto
  - varajäsen Anneli Pasanen / Nokian Monikulttuurinen yhdistys ry ja Nokian Afgaaniyhdistys ry
9. Yleinen kulttuurityö: varajäsen Seppo Hietämäki / Pitkäniemen perinneyhdistys
11. Elinkeino: Päivi Koskinen / Nokian Yrittäjät ry.

Nokian kaupungin edustajat:

- vapaa-aikajaosto: Matias Välimäki
- nuorisopalvelupäällikkö Hanna Savikko-Koskela

ASIALISTAT LÄHETETÄÄN JA OSALLISTUVAT KOKOUKSIIN AIHEIDEN MUKAAN:

- elinkeinojohtaja Tiina Laakkonen
- yrityskoordinaattori Tiina Rinne-Järvensivu
- kaupunkikehityslautakunta: Tuula Valkama

Asialistat ja kokousmuistiot lähetetään kulttuuri- ja kansalaistoiminnan järjestöille.

LIITE 4. Kulttuuri- ja kansalaistoiminnan seuraparlamentin itsearviointi kaudelta 2021–2022

Itsearvioinnista on aineistoa kokouksesityksessä 13.2.2023 ja ko. kokouksen muistiossa sekä kehittämisryhmän testamentissa 4.2.2023. Alla keskeiset poiminnat:

- merkittävimmät saavutukset:
  - o kaupungin talousarviosta 2022 lausuminen
  - o kansalaisaloite määrärahan varaamiseksi korona exit -erityisavustuksiin (kaksi hakukierrosta 2021)
  - o tilakokeilun (Taidetalo) myötä parlamentin taustayhteisöjen monimuotoinen tilatarve esiin. Tilakokeilun työstäminen vei kuitenkin parlamentin mielestä liian paljon aikaa eikä annettu tila soveltunut suurimmalle osalle toimijoista.
- suuntaviivoissa vuodelle 2023 esitettiin
  - o taustayhteisöjen osallisuuden parantaminen. Kokousten asialistat ja muistiot onkin lähetetty myös kaikille kulttuuri- ja kansalaistoiminnan järjestöille 02/2023 alkaen (kokoukset helmikuussa ja kesäkuussa 2023).
  - o kylien huomioiminen paremmin
  - o neljännen sektorin huomioiminen paremmin.
  - o jäsenten aktiivisuuden parantaminen.
  - o tiedotuksen parantaminen ja uutisointia parlamentissa keskustelluista aiheista.
- huomioitavaa vuoden 2023 jälkeen
  - o jäsenmäärä (edustuksellisuus)
  - o toimintakauden pituus (nykyisin kaksi vuotta, Ylöjärvellä neljä vuotta)
  - o kategorisointi
    - epätasapaino (taustayhteisöjen määrä vaihtelee huomattavasti eri kategorioissa, jäsen/varajäsen samasta järjestöstä)
    - Nokialla laaja edustus erilaisista toimijoista, Ylöjärvellä kapeammin vain kulttuuri, mutta jäsenet itse motivoituneita
    - Yhteydet taustayhteisöihin heikot, keskinäisen vuorovaikutuksen keinot ja resurssit. Jäsenten omat intressit ja resurssit (aika) verkostoitumiselle ja uusille yhteistyön muodoille.
  - o edustajien valinta:
    - taustayhteisöt nimeävät keskuudestaan
    - vrt. vapaaehtoinen ilmoittautuminen (Ylöjärvi)
  - o neljännen sektorin huomioiminen
  - o Taide- ja kulttuuritoimijoiden verkostotapaamiset käynnistyneet (19.1. ja 16.2.2023 sekä Nokian kulttuuriohjelman avoimet yleisötilaisuudet 5.10.2023, 23.11.2023, helmikuu 2024) > jatkossa pohdintaan parlamentin ja verkostotapaamisten yhdistäminen mielekkäällä tavalla